

P7_TA-PROV(2010)0035

Razmere v Ukrajini

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 25. februarja 2010 o razmerah v Ukrajini

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Ukrajini,
- ob upoštevanju skupne izjave o vzhodnem partnerstvu, vzpostavljenem v Pragi 7. maja 2009,
- ob upoštevanju izjave in priporočil parlamentarnega odbora za sodelovanje med EU in Ukrajino, ki se je sestal 26. in 27. oktobra 2009,
- ob upoštevanju dejstva, da je Ukrajina od marca 2008 članica Svetovne trgovinske organizacije,
- ob upoštevanju dejstva, da je Ukrajina pristopila k Pogodbi o ustanovitvi Skupnosti za energijo in je ministrski svet ECT decembra 2009 v Zagrebu odobril njen pristop,
- ob upoštevanju sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med Evropsko unijo in Ukrajino, ki je začel veljati 1. marca 1998, in potekajočih pogajanj o pridružitvenem sporazumu, ki bo nadomestil sporazum o partnerstvu in sodelovanju,
- ob upoštevanju pridružitvenega načrta med EU in Ukrajino, ki nadomešča akcijski načrt in ki ga je junija 2009 sprejel svet za sodelovanje med EU in Ukrajino,
- ob upoštevanju sporazuma med Evropsko skupnostjo in Ukrajino o poenostavitvi vizumskih postopkov, ki je bil podpisan 18. junija 2007 in je začel veljati 1. januarja 2008, ter dialoga o vizumih med EU in Ukrajino, vzpostavljenega oktobra 2008,
- ob upoštevanju memoranduma o soglasju za začetek dialoga o regionalni politiki in razvoju regionalnega sodelovanja med ukrajinskim ministrstvom za regionalni razvoj in gradbeništvo ter Evropsko komisijo, podpisanega 22. julija 2009,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1638/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 2006, ki vsebuje splošne določbe o ustanovitvi Evropskega instrumenta sosedstva in partnerstva¹,
- ob upoštevanju memoranduma o soglasju za sodelovanje na področju energije med Evropsko unijo in Ukrajino, podpisanega 1. decembra 2005,
- ob upoštevanju skupne izjave, sprejete na skupni mednarodni investicijski konferenci med EU in Ukrajino o posodobitvi plinskega tranzitnega sistema, ki je potekala 23. marca 2009,
- ob upoštevanju sporazuma med družbama Naftogaz in Gazprom o tranzitnih pristojbinah za dobavo nafte v letu 2010, sklenjenega decembra 2009,

---

¹ UL L 310, 9.11.2006, str. 1.

- ob upoštevanju izida ukrajinskih predsedniških volitev, katerih prvi krog je potekal 17. januarja, drugi pa 7. februarja 2010,
  - ob upoštevanju izjave misije za opazovanje volitev OVSE/ODHIR o predsedniških volitvah 17. januarja in 7. februarja 2010, ki je potrdila izpolnitev večine mednarodnih standardov,
  - ob upoštevanju izjave visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Catherine Ashton o ukrajinskih predsedniških volitvah z dne 8. februarja 2010,
  - ob upoštevanju sprememb ukrajinske volilne zakonodaje, ki jih je 3. februarja 2010, tik pred drugim krogom predsedniških volitev, v zadnjem trenutku sprejela vrhovna rada,
  - ob upoštevanju nacionalnega okvirnega programa za Ukrajino za obdobje 2011–2013,
  - ob upoštevanju rezultatov nedavnih vrhunskih srečanj med EU in Ukrajino, vključno s priznanjem na vrhunskem srečanju med EU in Ukrajino v Parizu leta 2008, da je Ukrajina evropska država, ki jo z državami Evropske unije povezujejo skupna zgodovina in skupne vrednote, ter sklepov z vrhunskega srečanja med EU in Ukrajino v Kijevu 4. decembra 2009,
  - ob upoštevanju člena 110(4) svojega Poslovnika,
- A. ker je Ukrajina strateško pomembna soseda EU; ker ima Ukrajina zaradi svoje velikosti, virov, prebivalstva in zemljepisne lege poseben položaj v Evropi ter je zato ključni dejavnik v regiji,
  - B. ker je Ukrajina evropska država in lahko v skladu s členom 49 Pogodbe o Evropski uniji zaprosi za članstvo v EU, kakor vsaka evropska država, ki spoštuje načela svobode in demokracije, človekove pravice in temeljne svoboščine ter načela pravne države,
  - C. ker je v zaključkih misije za opazovanje volitev OVSE/ODHIR navedeno, da so volitve povečini potekale v skladu z mednarodnimi standardi,
  - D. ker dejstvo, da so predsedniške volitve 17. januarja in 7. februarja 2010 potekale gladko in da so bile upoštevane državljanske in politične pravice, vključno s svobodo zbiranja, združevanja in izražanja, dokazuje, da lahko Ukrajina izpelje svobodne in poštene volitve,
  - E. ker je, čeprav nevladne organizacije niso smele uradno opazovati volitev, navzočnost domačih in mednarodnih opazovalcev bistveno povečala preglednost dogodkov med volilnim procesom in na dan volitev,
  - F. ker je ukrajinsko vrhovno upravno sodišče 17. februarja 2010 po pritožbi predsednice vlade Julije Timošenko razveljavilo odločitev osrednje volilne komisije, ki je objavila izid predsedniških volitev in za predsednika Ukrajine razglasila Viktorja Janukoviča, in ker je predsednica vlade 20. februarja umaknila svojo pritožbo ter izjavila, da ji sodišče ni hotelo izkazati pravice,
  - G. ker so na ozračje drugega kroga volilne kampanje neugodno vplivala medsebojna obtoževanja o prevarah in spreminjanje volilne zakonodaje v zadnjem trenutku,

- H. ker si velja zapomniti, da je Ukrajina država, ki je izkusila sovjetsko prevlado, nato pa dosegla velik napredek pri premagovanju njene slabe zapuščine,
- I. ker je eden glavnih zunanjepolitičnih ciljev Parlamenta izboljšati in spodbujati evropsko sosedsko politiko, katere namen je okrepiti politične, gospodarske in kulturne odnose med zadevnimi državami ter EU in njenimi državami članicami,
- J. ker se oblikuje vzhodno partnerstvo; ker Parlament pričakuje, da si bodo novoizvoljene ukrajinske oblasti prizadevale za doseg ciljev tega partnerstva; ker lahko vzhodno partnerstvo uspe in prispeva k mirnemu razvoju, stabilnosti in blaginji vseh vzhodnih sosed, tudi Ukrajine, le, če bo temeljilo na praktičnih in verodostojnih projektih ter imelo na voljo zadostna sredstva,
- K. ker je EU naklonjena stabilni in demokratični Ukrajini, ki spoštuje načela tržnega gospodarstva in pravne države, človekove pravice in varstvo manjšin ter zagotavlja temeljne pravice; ker sta notranja politična stabilnost Ukrajine in osredotočenost na notranje reforme pogoj za nadaljnji razvoj odnosov med EU in Ukrajino,
- L. ker je po oranžni revoluciji Ukrajina žal izgubila več kot pet let, preden je začela ustrezno obravnavati večje ustavne in institucionalne pomanjkljivosti, zlasti navzkrižje pri pristojnostih predsednika države in predsednika vlade; ker je zaradi tega prišlo do zamud, nedoslednega izvajanja ali neizvajanja pomembnih reformnih projektov v javnem, gospodarskem in družbenem sektorju,
- M. ker mora Ukrajina ne glede na izid predsedniških volitev začeti izvajati ustavne reforme, da bi vzpostavila trajen in učinkovit sistem zavor in ravnovesij ter jasno razmejila pristojnosti predsednika, ministrov in vrhovne rade,
- N. ker so odnosi med EU in Ukrajino v zadnjih letih na splošno zelo napredovali, še posebej na področju zunanje in varnostne politike ter trgovinskih, finančnih in gospodarskih zadev; ker na področju energetike in okolja ni bil dosežen zadosten napredek,
- O. ker je pridružitve Ukrajine Svetovni trgovinski organizaciji pomemben korak pri njenem sprejemanju mednarodnih in evropskih gospodarskih standardov ter okrepitvi trgovinskih povezav z EU, prav tako pa se bodo s tem pospešila pogajanja o vzpostavitvi čvrstega in obsežnega območja proste trgovine kot bistvenega dela pridružitvenega sporazuma,
- P. ker je pristop Ukrajine k Pogodbi o ustanovitvi Skupnosti za energijo izjemno pomemben za vse strani,
- Q. ker mora pridružitveni sporazum med EU in Ukrajino odigrati vlogo instrumenta reformnega procesa in civilni družbi zagotoviti močnejšo vlogo,
  1. pozdravlja dejstvo, da poročilo mednarodne misije za opazovanje volitev o predsedniških volitvah v Ukrajini ugotavlja, da je bil v primerjavi s prejšnjimi volitvami dosežen znaten napredek, saj je bila tokrat izpolnjena večina standardov OVSE in EU za svobodne in poštene volitve;
  2. pozdravlja izjavo misije za opazovanje volitev OVSE/ODHIR o spoštovanju državljanских in političnih pravic, vključno s svobodo zbiranja, združevanja in izražanja v pluralističnem medijskem okolju;

3. pozdravlja dokaj visoko volilno udeležbo, ki dokazuje dejavno udeležbo ukrajinskih državljanov pri določanju usmeritve države; pozdravlja dejstvo, da so na teh volitvah nastopili kandidati z različnimi ozadji, ki so zastopali alternativna politična stališča in volivcem ponudili dejansko možnost izbire;
4. obžaluje, da ostaja volilna zakonodaja predmet razprav, in poudarja, da je veljavna volilna zakonodaja, kakor je bila spremenjena avgusta 2009, po mnenju OVSE/ODHIR korak nazaj v primerjavi s prejšnjo zakonodajo, saj je postavila nejasen in nepopoln pravni okvir; obžaluje, da je vrhovna rada sprejela izjemno sporne spremembe zakonodaje o predsedniških volitvah, ki jih je predlagala Stranka regij zgolj nekaj dni pred drugim krogom; zaradi tega poziva ukrajinske oblasti, naj pregledajo in dopolnijo državno volilno zakonodajo; odločno poziva k preglednejšemu financiranju kandidatov in političnih strank, zahteva pa tudi preglednejše financiranje kampanj v predvolilnem obdobju;
5. poziva oblast v Ukrajini k vložitvi večjega navora glede manjšinskih skupnosti v Ukrajini z nadaljnjim vključevanjem teh skupnosti v razvoj političnega življenja v državi in z ustreznim spodbujanjem pravice do izobraževanja v jezikih manjšin, pri čemer priznava, da je država ratificirala Okvirno konvencijo Sveta Evrope za varstvo narodnih manjšin in Evropsko listino o regionalnih ali manjšinskih jezikih.
6. priznava, da Ukrajina kot evropska država deli skupno zgodovino in skupne vrednote z državami Evropske unije, in je seznanjen z njenimi evropskimi težnjami;
7. pričakuje, da bodo ukrajinski politiki in oblasti prepoznali potrebo po politični in gospodarski stabilizaciji in si prizadevali zanjo, zlasti z ustavno reformo, utrditvijo pravne države, vzpostavitvijo načel tržnega gospodarstva in ponovnim prizadevanjem za boj proti korupciji in izboljšanju razmer za poslovanje in naložbe;
8. poudarja, kako pomembno je okrepiti sodelovanje med Ukrajino in EU na področju energije, in zahteva, da EU in Ukrajina skleneta dodatne sporazume, da bi obema stranema zagotovili varno oskrbo s plinom ter oblikovali zanesljiv sistem za pretok plina in nafte;
9. poziva Ukrajino, naj v celoti izvaja in ratificira svoj pristop k pogodbi o energetske skupnosti in hitro sprejme nov zakon o plinu, ki bo v skladu z direktivo EU 2003/55/ES;
10. poudarja dejstvo, da je treba kljub že doseženemu napredku znova preučiti veljavni sporazum o poenostavitvi vizumskih postopkov, pri tem pa upoštevati dolgoročne cilje, in poziva Svet, naj pooblasti Komisijo, da bo lahko v sodelovanju z ukrajinskimi oblastmi pregledala ta sporazum ter izdelala načrt za odpravo vizumov pri potovanjih med EU in Ukrajino, vključno s takojšnjo odpravo obstoječih vizumskih pristojbin;
11. poziva Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicami in Ukrajino pripravi posebne ukrepe, ki bodo veljali v času evropskega nogometnega prvenstva leta 2012, da se imetnikom vstopnic olajša potovanje;
12. pozdravlja dejavno sodelovanje Ukrajine v vzhodnem partnerstvu in parlamentarni skupščini Euronest ter njeno zavezo, da bo z okrepljenimi prizadevanji utrdila demokracijo in načelo pravne države ter izboljšala spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, pa tudi zavezanost tržnemu gospodarstvu, trajnostnemu razvoju in dobremu upravljanju;

13. podpira vodilne pobude vzhodnega partnerstva, zlasti tiste o integriranem obmejnem upravljanju, energiji, prostotrgovinskem območju in obsežni krepitvi institucij;
14. pričakuje, da bo Ukrajina ponovno izrazila svojo odločenost, da nadaljuje pot k evropski integraciji in k tesnemu sodelovanju z EU na področju sosedske politike v okviru vzhodnega partnerstva in črnomske sinergije;
15. poziva Komisijo in Svet, naj ponovno potrdita pripravljenost EU ponuditi pomoč Ukrajini z instrumenti, ki jih predlagata vzhodno partnerstvo in pridružitveni načrt EU-Ukrajina; poziva Komisijo, naj Nacionalni okvirni program za obdobje 2011–2013 uskladi z Pridružitvenim načrtom.
16. poudarja, da se s sporazumom o čvrstem in obsežnem prostotrgovinskem območju Ukrajini zagotavlja postopno vključevanje v notranji trg EU, vključno s širitvijo štirih svoboščin na to državo.
17. pozdravlja namero, da se v Kijevu odpre predstavništvo Evropske investicijske banke, ter poudarja, kako pomembno je, da Evropska investicijska banka razširi svoje delovanje tudi v Ukrajino;
18. poudarja, da je pomembno okrepiti sodelovanje na področju mladinskih in študentskih izmenjav in razvoja šolskih programov, kar bi Ukrajincem omogočilo, da se seznanijo z Evropsko unijo in njenimi državami članicami;
19. poziva vse sosednje države, naj v celoti spoštujejo demokratični sistem ukrajinske države ter se vzdržijo morebitnih pritiskov ali vmešavanja, s katerimi bi želeli sprebrniti demokratično voljo in odločitve, ki jih je glede svojega političnega, socialnega in gospodarskega razvoja sprejela Ukrajina;
20. globoko obžaluje odločitev odhajajočega ukrajinskega predsednika Viktorja Jušenka, da Stepana Bandero, vodjo organizacije ukrajinskih nacionalistov, ki je sodelovala z nemškimi neonacisti, posthumno odlikuje z nazivom "ukrajinski narodni heroj"; v zvezi s tem upa, da bo novo ukrajinsko vodstvo ponovno obravnavalo take odločitve in ohranilo svojo zavezanost evropskim vrednotam;
21. poziva Komisijo, naj zagotovi potrebno tehnično pomoč, da bi temeljito izboljšali energetske učinkovitost ukrajinskega električnega omrežja in okrepili sodelovanje pri reformi plinskega sektorja, s katero bi ga uskladili s standardi EU; zahteva dosledno evropsko podporo ukrajinski strategiji za zmanjšanje porabe energije in izboljšanje energetske učinkovitosti, kar je najboljši način za zmanjšanje stroškov za plin in njene odvisnosti od uvoza energije;
22. naroči predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, državam članicam, vladi in parlamentu Ukrajine ter parlamentarnim skupščinam Sveta Evrope, Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi in Nata.